

Gorzów Wlkp. , dnia 26 czerwca 2020 r.

WOJEWODA LUBUSKI

Władysław Dajczak

NK-II.431.1.3.2020.HKam

Pan

Bogusław Kierus

Starosta Strzelecko - Drezdenecki

Wystąpienie pokontrolne

z kontroli przeprowadzonej w trybie zwykłym w Starostwie Powiatowym w Strzelcach Krajeńskich

Na podstawie art. 28 ust.1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz.U.2019.1464) oraz art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz.U.2020.224), pracownik Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp. Hanna Kamińska – starszy inspektor wojewódzki w Wydziale Nadzoru i Kontroli przeprowadziła, w okresie od 2 marca do 24 kwietnia 2020 r., w Starostwie Powiatowym w Strzelcach Krajeńskich przy ul. Wyszyńskiego 7, 66-500 Strzelce Krajeńskie, kontrolę problemową w trybie zwykłym. Przedmiotem kontroli była realizacja zadań zleconych wynikających z ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej (Dz.U.2019.294 ze zm.) zwaną dalej *unpp*.

Kontrolą objęto realizację zadań ww. ustawy w 2019 i 2020 r.

Działając na podstawie art. 46 ustawy o kontroli w administracji rządowej przekazuję wystąpienie pokontrolne zawierające zalecenia i wnioski dotyczące usunięcia nieprawidłowości i usprawnienia funkcjonowania jednostki kontrolowanej.

Zakres działalności

Kontrola obejmowała swym zakresem przygotowanie organizacyjne powiatu strzelecko - drezdeneckiego do wykonania zadania, a także zgodność lokali, w których usytuowane są punkty nieodpłatnej pomocy prawnej z przepisami prawa oraz realizację obowiązków informacyjnych i dokumentowanie udzielanych porad prawnych.

Zakres odpowiedzialności

Funkcję Starosty Strzelecko - Drezdeneckiego, w okresie objętym kontrolą pełnił Pan Bogusław Kierus. Organizację Starostwa Powiatowego określa regulamin organizacyjny ustalony Uchwałą Zarządu Powiatu Strzelecko – Drezdeneckiego nr XLIII/257/2018 z dnia 29 października 2018 r. Zgodnie z § 10 regulaminu organizacyjnego Starosta odpowiada za funkcjonowanie Starostwa. Wicestarosta, Sekretarz i Skarbnik sprawują funkcje nadzorcze, powierzone im przez zarząd i starostę oraz wykonują zadania wyznaczone przez starostę, zapewniając ich kompleksową realizację. Wyjaśnień w zakresie objętym kontrolą udzielała Naczelnik Wydziału Organizacyjnego Starostwa Powiatowego – p. Beata Nowak.

Ocena kontrolowanej działalności

Wykonywanie zadań w zakresie przygotowania systemu nieodpłatnej pomocy prawnej oraz sposobu udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej i poradnictwa obywatelskiego oceniono pozytywnie z nieprawidłowościami.

Ustalenia kontroli:

Regulamin organizacyjny Starostwa Powiatowego w Strzelcach Krajeńskich nie przypisuje realizowania zadań powiatu wynikających z ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim i edukacji prawnej żadnemu wydziałowi. Sprawami z ww. zakresu zajmują się pracownicy Wydziału Organizacyjnego, w szczególności p. Beata Nowak – Naczelnik Wydziału, jednak w zakresie czynności, uprawnień, odpowiedzialności Naczelnika nie uwzględniono zadań z zakresu nieodpłatnej pomocy prawnej.

1. Punkty nieodpłatnej pomocy prawnej

Na terenie Powiatu Strzelecko – Drezdeneckiego znajdują się 2 punkty nieodpłatnej pomocy prawnej, co odpowiada mnożnikowi zdefiniowanemu w art. 20 ust. 4 *unpp*. W latach 2019 - 2020 jeden punkt prowadzony był samodzielnie przez powiat, a drugi został powierzony do prowadzenia organizacji pozarządowej prowadzącej działalność pożytku publicznego, wyłonionej w otwartym konkursie ofert, stosownie do art. 11 *unpp*.

Nieodpłatna pomoc prawna udzielana jest w każdym z punktów nieodpłatnej pomocy prawnej w wymiarze 5 dni w tygodniu przez co najmniej 4 godziny dziennie, stosownie do zapisu art. 8 ust. 3 *unpp*. W okresie objętym kontrolą w punktach nieodpłatnej pomocy prawnej udzielono 466 porad prawnych w 2019 r. oraz w 2020 r. 96 porad do dnia rozpoczęcia kontroli.

2. Zawarcie porozumień z gminami

Zgodnie z art. 9 ust. 1. *unpp* powiat, realizując zadanie, o którym mowa w art. 8 ust. 1, może zawierać porozumienia z gminami na obszarze tego powiatu. Realizując ustawowe zadania Powiat Strzelecko – Drezdenecki w okresie objętym kontrolą nie zawarł żadnych porozumień z gminami. Jak wynika z wyjaśnień złożonych przez Naczelnika Wydziału Organizacyjnego w okresie objętym kontrolą nie wpłynęły do Starosty żadne wnioski od wójtów i burmistrzów dotyczące potrzeb wspólnoty samorządowej w zakresie nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz edukacji prawnej.

Wobec powyższego Starosta Strzelecko - Drezdenecki podjął decyzję o zlokalizowaniu punktów nieodpłatnej pomocy prawnej w lokalach, do których Starostwo posiada tytuł prawny, tj. budynku Starostwa Powiatowego przy ul. Wyszyńskiego 7 oraz w budynku Szpitala Powiatowego w Drezdenku przy ul. Piłsudskiego 8.

W związku z niezawarciem porozumień z gminami, o których mowa w art. 9 ust. 1 *unpp*, starosta przygotowuje wykaz planowanych dyżurów na terenie powiatu, zawierający informacje, o których mowa w ust. 1 pkt 1. Do stycznia 2020 r. wykaz nie zawierał informacji o rodzaju podmiotu udzielającego nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadczącego nieodpłatne poradnictwo obywatelskie podczas dyżurów. Wyżej wymieniony wykaz został przez Starostę sporządzony i zamieszczony na stronie internetowej BIP Starostwa. Wykaz jest co miesiąc aktualizowany.

Starosta odpowiada za upowszechnianie wiedzy o działalności systemu nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego wśród mieszkańców powiatu. W celu koordynacji realizacji zadań wynikających z ustawy starosta może powołać pełnomocnika, lecz Starosta Strzelecko Drezdenecki nie skorzystał z tego uprawnienia.

3. Zawarcie porozumień z okręgowymi radami adwokackimi oraz radami okręgowych izb radców prawnych

Zgodnie z art. 10 ust. 1 *unpp* Powiat Strzelecko - Drezdenecki w kontrolowanym okresie zawarł dwa porozumienia trójstronne z Radą Okręgową Izby Radców Prawnych w Zielonej Górze oraz Okręgową Radą Adwokacką w Zielonej Górze w terminach: 29 listopada 2018 r. oraz 29 listopada 2019 r. Zawarte porozumienia zawierają wszystkie elementy, o których mowa w art. 10 ust. 1 ustawy.

ORA oraz OIRP w Zielonej Górze wskazały Staroście Strzelecko - Drezdeneckiemu adwokatów i radców prawnych wyznaczonych do udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej.

Starosta co najmniej raz w miesiącu winien przekazywać dziekanom właściwej okręgowej rady adwokackiej lub rady okręgowej izby radców prawnych zawarte w części B kart pomocy opinie osób uprawnionych o udzielonej nieodpłatnej pomocy prawnej, które mogłyby mieć wpływ na sposób wykonania przez właściwą okręgową radę adwokacką albo właściwą radę okręgowej izby radców prawnych zobowiązania,

o którym mowa w art. 10 ust. 1 pkt 2 ustawy. Zgodnie z wyjaśnieniami złożonymi podczas kontroli, Starosta Strzelecko – Drezdenecki nie dopełnił tego obowiązku, co narusza postanowienia Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 21 grudnia 2018 r. w sprawie nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego (Dz.U.2018.2492).

4. Zawarcie umów z adwokatami i radcami prawnymi

Powiat Strzelecko - Drezdenecki zawarł z adwokatami i radcami prawnymi umowy zlecenia na świadczenie nieodpłatnej pomocy prawnej:

- dnia 21 grudnia 2018 r. – 6 umów na okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2019 r.,
- dnia 19 grudnia 2019 r. - 7 umów na okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2020 r.

W umowach zawarto informację o możliwości wydłużenia, na żądanie starosty, czasu trwania dyżuru w ramach tego samego wynagrodzenia, lecz w kontrolowanym okresie nie było takich przypadków.

Umowy z dnia 19 grudnia 2019 r. nie zawierają sposobu organizowania spotkań z mediatorem, ponieważ w punkcie w Starostwie Powiatowym w Strzelcach Krajeńskich nie przeprowadza się mediacji, usługę tą świadczą jedynie prawnicy w punkcie nieodpłatnej pomocy w Drezdenku. Spotkania z mediatorem reguluje § 2 ust. 5 umów zawartych z organizacją pozarządową. W żadnej z ww. umów zawartych z adwokatami i radcami prawnymi nie wskazano specjalizacji nieodpłatnej pomocy prawnej udzielanej podczas dyżurów. Ponadto ogólnikowo regulują one kwestię wykonywania zastępstw.

5. Wylonienie organizacji pozarządowej do prowadzenia punktu nieodpłatnej pomocy prawnej

Zgodnie z art. 11 ust. 1 *unpp* Powiat Strzelecko - Drezdenecki w latach 2019-2020 powierzył prowadzenie jednego z dwóch punktów nieodpłatnej pomocy prawnej organizacji pozarządowej.

Otwarty konkurs ofert na świadczenie nieodpłatnej pomocy prawnej w 2019 r.

W celu wykonania obowiązku powierzenia prowadzenia punktu nieodpłatnej pomocy prawnej organizacji pozarządowej, Zarząd Powiatu Strzelecko – Drezdeneckiego Uchwałą Nr 283/2018 z dnia 17 października 2018 r. ogłosił konkurs ofert na realizację zadania publicznego w zakresie udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej oraz zwiększenia świadomości prawnej społeczeństwa w 2019 r. Szczegółowa analiza ogłoszenia wykazała, że zgodnie z art. 13 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U.2019.688 ze zm.), zwanej dalej *udppw*, zawiera ono informacje o rodzaju zadania, wysokości środków publicznych przeznaczonych na jego realizację, zasadach przyznawania dotacji, terminach i warunkach realizacji zadania, terminie składania ofert, trybie i kryteriach stosowanych przy wyborze ofert oraz informację o realizowaniu przez Powiat w latach poprzednich zadania publicznego tego samego rodzaju i związane z nimi koszty.

Ww. uchwała wprawdzie znajduje się na stronie BIP Starostwa Powiatowego w zakładce „akty prawne”, ale z poziomu zainteresowanych nieodpłatną pomocą prawną jest trudno dostępna zarówno dla interesantów, jak i organizacji pozarządowych. Rekomenduje się umieszczenie wszelkich aktów prawnych dotyczących pomocy prawnej w zakładce „nieodpłatna pomoc prawna”. Nie można potwierdzić faktu umieszczenia ww. Uchwały w siedzibie organu administracji publicznej w miejscu przeznaczonym na zamieszczanie ogłoszeń oraz na stronie internetowej organu administracji publicznej, co narusza postanowienia art. 13 ust. 3 *udppw*.

W celu opiniowania złożonych ofert Starosta Strzelecko - Drezdenecki w Załączniku nr 2 do Uchwały Nr 283/2018 Zarządu Powiatu Strzelecko – Drezdeneckiego ogłosił nabór na członków komisji konkursowej opiniującej oferty złożone w otwartym konkursie ofert na prowadzenie punktów nieodpłatnej pomocy prawnej, świadczenia nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz edukacji prawnej w 2019 r., lecz nie poinformował o tym fakcie Wojewody Lubuskiego i nie zaprosił przedstawiciela Wojewody do udziału w pracach komisji.

Uchwałą Nr 294/2018 z dnia 13 listopada 2018 r. Starosta powołał Komisję konkursową opiniującą oferty na prowadzenie punktu nieodpłatnej pomocy prawnej, świadczenia nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz edukacji prawnej w 2019 r. W skład komisji powołano 5 członków. W pracach Komisji brał udział pełny skład.

Do konkursu przystąpiło 6 organizacji pozarządowych:

- Stowarzyszenie Inicjatyw Społecznych „Wsparcie, Informacja, Rozwój” w Górze (0000381818),
- Związek Organizacji Pomocowych w Gorzowie Wlkp. (0000690378),
- Fundacja TOGATUS PRO BONO w Olsztynie (0000403888),
- Stowarzyszenie Wspierania Aktywności Obywatelskiej CIVIS SUM w Zielonej Górze (0000213546),
- Stowarzyszenie Wspierania Obywatelskiego w Krakowie (0000321542),
- Fundacja „HONESTE DIVERE” w Warszawie (0000337010).

Oferta Związku Organizacji Pomocowych w Gorzowie Wlkp. nie spełniła wszystkich wymogów formalnych, gdyż oferent nie złożył dokumentu opisującego standardy obsługi i wewnętrznego systemu kontroli jakości, co spowodowało jej odrzucenie. Na podstawie Karty merytorycznej oceny ustalono, że najwyżej oceniono Stowarzyszenie Inicjatyw Społecznych „Wsparcie, Informacja, Rozwój” w Górze.

Stowarzyszenie figuruje na Liście organizacji pozarządowych uprawnionych do prowadzenia punktów na obszarze województwa lubuskiego prowadzonej przez Wojewodę Lubuskiego pod poz. 4, tym samym spełniała wymogi określone w art. 11 ust. 6 *unpp*.

Uchwałą Nr 2/2018 z dnia 26 listopada 2018r. przyznano Stowarzyszeniu dotację w wysokości 64 020,00 zł na realizację zadania publicznego w zakresie prowadzenia na terenie Powiatu Strzelecko – Drezdeneckiego punktu nieodpłatnej pomocy prawnej, świadczenia nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz edukacji prawnej w 2019 r.

Informacja została umieszczona w Biuletynie Informacji Publicznej Starostwa Powiatowego w Strzelcach Kraj. w zakładce „akty prawne”, nie opublikowano tych danych na stronie internetowej Starostwa w zakładce „nieodpłatna pomoc prawna”, która przekierowuje tylko na ogólną stronę BIP Starostwa, oraz nie potwierdzono umieszczenia na tablicy ogłoszeń w budynku Starostwa. W terminie 30 dni od dnia ogłoszenia wyników konkursu nie wpłynęły do Starosty Strzelecko – Drezdeneckiego pisemne żądania uzasadnienia wyboru lub odrzucenia oferty, zgodnie z art. 15 ust 2i *udppw*.

Rekomenduje się umieszczanie wszelkich danych dotyczących nieodpłatnej pomocy prawnej w tym m.in. ogłoszeń o konkursach, powołań komisji konkursowej, ogłoszeń o wyborze oferty, w zakładce dedykowanej nieodpłatnej pomocy prawnej na stronie internetowej Starostwa Powiatowego, celem umożliwienia łatwiejszego dostępu zainteresowanym podmiotom do jasnych i kompletnych informacji na temat obowiązujących wymogów, warunków i unormowań prawnych dotyczących ww. zakresu. Wyszukiwarka na stronie BIP starostwa umożliwia znalezienie ww. uchwał jedynie po ich numerach, które nie muszą być znane zainteresowanym podmiotom.

Otwarty konkurs ofert na świadczenie nieodpłatnej pomocy prawnej w 2020 r.

Wykonując obowiązek powierzenia prowadzenia punktu nieodpłatnej pomocy prawnej organizacji pozarządowej, Zarząd Powiatu Strzelecko – Drezdeneckiego Uchwałą Nr 79/2019 z dnia 17 października 2019 r. ogłosił konkurs ofert na realizację w 2020 r. zadania publicznego w zakresie powierzenia prowadzenia punktu nieodpłatnej pomocy prawnej organizacji pozarządowej.

Analiza ogłoszenia wykazała, że jest ono zgodne z art. 13 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. *udppw*.

Stwierdzono, iż ogłoszenie zostało ogłoszone w BIP w zakładce „akty prawne” dnia 18 października 2019r., lecz nie można ustalić czy zgodnie z przepisami prawa ogłoszenie o konkursie ukazało się na okres nie krótszy niż 21 dni w na stronie internetowej Starostwa oraz na tablicy ogłoszeń w budynku Starostwa.

Uchwałą Zarządu Powiatu Nr 84/2019 z dnia 30 października 2019 r. powołano Komisję konkursową w 5 osobowym składzie, w celu zaopiniowania ofert na realizację zadania publicznego polegającego na prowadzeniu w 2020 roku punktu nieodpłatnej pomocy prawnej. W pracach Komisji brał udział pełny skład. Zgodnie z art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. *unpp*, w skład komisji konkursowej może wchodzić dodatkowo przedstawiciel wojewody. Wojewoda nie został poinformowany o posiedzeniu Komisji.

Do konkursu przystąpiły 2 organizacje pozarządowe:

- Związek Organizacji Pomocowych w Gorzowie Wlkp.,
- Stowarzyszenie Inicjatyw Społecznych „Wsparcie, Informacja, Rozwój” w Górze.

Zgodnie z Kartami formalnej oceny obie oferty spełniały wymogi formalne i były uprawnione do ubiegania się o powierzenie prowadzenia punktu na obszarze danego województwa, zgodnie z art. 11 ust. 6 *unpp*, wobec czego zostały pozytywnie zaopiniowane przez Komisję. Na podstawie Karty merytorycznej oceny większą ilość punktów zdobyła oferta Stowarzyszenia Inicjatyw Społecznych „Wsparcie, Informacja, Rozwój”.

Uchwałą Nr 90/2019 Zarządu Powiatu z dnia 26 listopada 2019 r. w sprawie wyboru oferty i udzielenia dotacji na realizację zadania publicznego w zakresie prowadzenia na terenie Powiatu Strzelecko-Drezdeneckiego punktu nieodpłatnej pomocy prawnej, świadczenia nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz edukacji prawnej w 2020 roku wybrano, jak w roku poprzednim, ofertę ww. Stowarzyszenia, udzielając dotacji w kwocie 64 020,00zł.

W terminie 30 dni od dnia ogłoszenia wyników konkursu nie wpłynęły do Starosty Strzelecko – Drezdeneckiego pisemne żądania uzasadnienia wyboru lub odrzucenia oferty.

Wyniki otwartego konkursu ofert ogłoszono na stronie BIP Starostwa, jednak nie przedstawiono potwierdzenia zamieszczenia ich na stronie internetowej Starostwa Powiatowego oraz w siedzibie organu, co jest niezgodne z art. 15 ust. 2j *udppw*.

W ogłoszeniu o wynikach konkursów w latach 2018-2019 wskazano nazwę oferenta, nazwę zadania publicznego oraz wysokość przyznanych środków publicznych, zgodnie z art. 15 ust. 2h ustawy z dnia *udppw*.

6. Zawieranie umów z organizacjami pozarządowymi

W celu udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej przez organizację pozarządową Powiat Strzelecko - Drezdenecki zgodnie z art. 11 ust. 7 *unpp* zawarł ze Stowarzyszeniem Inicjatyw Społecznych „Wsparcie, Informacja, Rozwój” w Górze:

- dnia 28 grudnia 2018 r. Umowę Nr OR.524.1.2018 o powierzenie realizacji zadania publicznego pn. „Prowadzenie punktu nieodpłatnej pomocy prawnej lub punktu nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz edukacji prawnej na terenie powiatu strzelecko –drezdeneckiego w 2019 r.”
- dnia 23 grudnia 2019 r. Umowę Nr OR.524.1.2019 na realizację zadania publicznego polegającego na prowadzeniu punktu udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej, punktu nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz edukacji prawnej w Powiecie Strzelecko –Drezdeneckim w 2020 r.

Ww. umowy zawierają wszystkie elementy określone w art. 6 ust. 2 pkt 1 i 3-6 *unpp*.

Mediacje są prowadzone tylko przez Stowarzyszenie Inicjatyw Społecznych, lecz w okresie objętym kontrolą nikt nie zwracał się o przeprowadzenie mediacji.

7. Spełnienie wymogów dotyczących lokali, w których udzielana jest nieodpłatna pomoc prawna oraz udostępnienie informacji w Biuletynie Informacji Publicznej

Starosta Strzelecko - Drezdenecki w związku z realizacją zadania polegającego na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej, zgodnie z art. 9 ust. 1 *unpp*, określił 2 punkty, wskazując dni i godziny, w których będzie prowadzona nieodpłatna pomoc prawna.

Znajdowały się one w 2019 i 2020 r. w budynku Szpitala Powiatowego w Drezdenku oraz w budynku Starostwa Powiatowego, do których tytuł prawny posiada Starostwo Powiatowe w Strzelcach Krajeńskich.

Informacja zamieszczona w BIP Starostwa zawiera również wskazanie, w których punktach nieodpłatnej pomocy prawnej jest udzielana nieodpłatna pomoc prawna przez adwokata lub radcę prawnego oraz które z punktów nieodpłatnej pomocy prawnej są prowadzone przez organizacje pozarządowe, ze wskazaniem danych tych organizacji.

W celu sprawdzenia dostosowania przez powiat lokali, w których jest prowadzona nieodpłatna pomoc prawna dokonano oględzin punktu usytuowanego w siedzibie Starostwa Powiatowego w Strzelcach Krajeńskich. Stwierdzono, że punkt nie posiada wymaganego oznaczenia na budynku Starostwa, a oznakowanie znajduje się tylko bezpośrednio na drzwiach pomieszczenia, w którym udzielano porad. Lokal posiadał dostęp do sieci energetycznej, telefonicznej, a także teleinformatycznej. Dodatkowo dysponował poczekalnią i odrębnym pomieszczeniem umożliwiającym zachowanie dyskrecji przy udzielaniu pomocy prawnej. Wyposażenie lokalu zapewniało bezpieczne przechowywanie dokumentów zawierających dane osobowe, uniemożliwiające dostęp do nich osobom nieupoważnionym (szafa zamykana na klucz). Usytuowanie lokalu spełnia warunki dostosowania punktu do potrzeb osób niepełnosprawnych, porady udzielane są na parterze budynku, do którego prowadzi podjazd.

W miejscu przeznaczonym dla osób oczekujących na udzielenie nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadczenie nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego udostępniono:

- 1) informacje o zasadach i zakresie udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej i świadczenia nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz osobach uprawnionych do ich otrzymania – na tablicy ogłoszeń przy punkcie udzielania świadczeń;
- 2) listę jednostek nieodpłatnego poradnictwa, o której mowa w art. 8a ust. 1 ustawy, zawierającą również informacje o tematycznych infoliniach oraz innych formach poradnictwa świadczonego za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej, a także wskazanie punktów usytuowanych w lokalach z dogodnym dostępem dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich – jak wyżej;
- 3) karty informacyjne poradnictwa dotyczące nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnej mediacji, nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego, o ile jest świadczone w danym powiecie, a także poradnictwa dla osób pokrzywdzonych przestępstwem dostępne dla wszystkich zainteresowanych;
- 4) karty informacyjne poradnictwa innego typu niż wymienione w pkt 3, dostępnego dla mieszkańców powiatu – na tablicy ogłoszeń;
- 5) zamkniętą, nieprzezroczystą i oznakowaną urnę, w której osoba uprawniona osobiście umieszcza wypełnioną część B karty pomocy;
- 6) informację o możliwości przekazywania przez osoby uprawnione opinii o udzielonej nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadczonym nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim.

W związku z rozwijającą się w okresie przeprowadzania kontroli pandemią koronawirusa COVID-19, odstąpiono od kontroli punktu prowadzonego przez organizację pozarządową w budynku Szpitala Powiatowego w Drezdenku.

Zgodnie z art. 8a ust. 1 *unpp* Starosta sporządza i aktualizuje listę jednostek nieodpłatnego poradnictwa, dostępnego dla mieszkańców powiatu. Zgodnie ze złożonymi wyjaśnieniami aktualizacji listy dokonano na

podstawie „informacji pozyskanych podczas rozmów telefonicznych oraz informacji zawartych na stronach internetowych poszczególnych jednostek z listy nieodpłatnego poradnictwa”. Starosta Strzelecko – Drezdenecki powyższą listę zamieścił na stronie BIP Starostwa Powiatowego, lecz nie umieszczono jej na stronach internetowych urzędu starostwa powiatowego i urzędów gmin na obszarze tego powiatu, w lokalnych środkach masowego przekazu (co najmniej raz w roku) oraz nie ogłoszono w sposób zwyczajowo przyjęty na terenie powiatu, co narusza postanowienia art. 8a ust. 4 ww. ustawy.

8. Edukacja prawna

Działania edukacyjne zmierzające do zwiększenia świadomości prawnej społeczeństwa, dotyczące w szczególności upowszechniania wiedzy o:

- 1) możliwościach dostępu do nieodpłatnej pomocy prawnej;
- 2) prawach i obowiązkach obywatelskich;
- 3) działalności krajowych i międzynarodowych organów ochrony prawnej;
- 4) mediacji oraz sposobach pozasądowego rozwiązywania sporów;
- 5) możliwościach udziału obywateli w konsultacjach publicznych oraz w procesie stanowienia prawa, realizowane były na terenie powiatu strzelecko – drezdeneckiego w 2019 r. poprzez:
 - zajęcia edukacyjne podnoszące świadomość prawną uczniów w placówce Zespołu Szkół w Strzelcach Krajeńskich i Drezdenku,
 - zajęcia edukacyjne podnoszące świadomość prawną uczniów w placówce Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Strzelcach Krajeńskich,
 - zajęcia edukacyjne podnoszące świadomość prawną seniorów w Ośrodku Pomocy Społecznej Klub Seniora „Drzeń” w Drezdenku,
 - zajęcia edukacyjne podnoszące świadomość prawną uczniów w Specjalnym Ośrodku Szkolno - Wychowawczym w Strzelcach Krajeńskich i Drezdenku.

Starosta Strzelecko Drezdenecki nie przedstawił plakatów, ulotek, zaproszeń na ww. zajęcia, konspektów przeprowadzonych spotkań ani list obecności osób na nich obecnych. Nie przeprowadzono również żadnych kampanii społecznych. Ww. zajęcia zostały potwierdzone przez wystawienie jednobrzmiących zaświadczeń przez zarządców placówek, w których odbywały się spotkania.

Kontrolującej przedstawiono broszurę wydaną przez Stowarzyszenie Inicjatyw Społecznych „Kilka słów o prawie”, lecz zamieszczony w niej harmonogram przyjęć, który z powodu comiesięcznych aktualizacji godzin otwarcia punktów nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego był nieaktualny.

9. Działalność kontrolna Starosty

Zgodnie z przepisem art. 11 ust. 8 *unpp* starosta kontroluje wykonywanie umowy przez organizację pozarządową na zasadach określonych w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Starosta może dokonywać kontroli i oceny realizacji zadania zgodnie z art., 17 *udppw*, w szczególności:

- 1) stopnia realizacji zadania;
- 2) efektywności, rzetelności i jakości realizacji zadania;
- 3) prawidłowości wykorzystania środków publicznych otrzymanych na realizację zadania;
- 4) prowadzenia dokumentacji związanej z realizowanym zadaniem.

W § 7 umowy na realizację zadania publicznego w 2019 r. określono zasady kontroli prawidłowości wykonywania zadania publicznego, w myśl których zleceniodawca może żądać udzielenia ustnie lub na piśmie informacji dotyczących wykonania zadania.

Starosta Strzelecko- Drezdenecki nie przeprowadził kontroli wykonania umowy o realizację zadania publicznego na prowadzenie punktu nieodpłatnej pomocy prawnej lub punktu nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz edukacji prawnej na terenie powiatu strzelecko - drezdeneckiego w 2019 r. przez organizację pozarządową, co narusza postanowienia art. 11 ust.8 i 8a *unpp*.

10. Obowiązek sprawozdawczy Starosty wobec Ministra Sprawiedliwości i Wojewody oraz rozliczenie dotacji

Zgodnie z art. 12 ust. 1 *unpp* i § 11 ust. 1 Rozporządzenia w sprawie nieodpłatnej pomocy prawnej oraz nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego Starosta przekazuje co kwartał, za pośrednictwem właściwego wojewody, Ministrowi Sprawiedliwości, zbiorczą informację o wykonaniu zadań, o których mowa w art. 8 ust. 1, na obszarze powiatu, w terminie do końca miesiąca następującego po zakończeniu kwartału.

Starosta Strzelecko – Drezdenecki, przekazał za pośrednictwem platformy ePUAP, Wojewodzie Lubuskiemu zbiorczą informację o wykonaniu zadań w terminach:

- 29 kwietnia 2019 r.,
- 25 lipca 2019 r.,
- 31 października 2019 r.,
- 21 stycznia 2020 r., co jest zgodne z postanowieniami postanowienia art. 12 ust. 1 *unpp*.

W 2019 r. Starostwo Powiatowe w Strzelcach Kraj. otrzymało dotację na realizację zadania polegającego na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz edukacji prawnej w wysokości 131 999,28 zł, z czego 120 118,44 zł przeznaczono na wynagrodzenia dla adwokatów i radców prawnych z tytułu umów zawartych z powiatem, 3 960,00 zł na edukację prawną (ok. 3% udzielonej dotacji), a 7 920,00 zł (ok. 6 %) to koszty obsługi organizacyjno-technicznej zadania.

W związku z wystawieniem rachunków przez prawnika na kwotę niższą niż wynikająca z umowy zawartej z powiatem, niewykorzystaną dotację w wysokości 0,84 zł zwrócono w okresie rozliczeniowym na konto Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego, co jest zgodne z ustawą o finansach publicznych (Dz.U. Dz.U.2019.869 ze zm.). Nie wniesiono uwag do wykorzystania dotacji.

Fakt przeprowadzenia kontroli został odnotowany w książce kontroli Starostwa Powiatowego w Strzelcach Krajeńskich pod pozycją 1/2020.

Przedstawiając powyższe ustalenia, **zalecam:**

- uregulowanie w Regulaminie organizacyjnym kwestii nieodpłatnej pomocy prawnej,
- dokonanie aktualizacji zakresów obowiązków osób zatrudnionych w Starostwie Powiatowym w Strzelcach Krajeńskich, zajmujących się obsługą administracyjną z zakresu nieodpłatnej pomocy i edukacji prawnej w taki sposób, by odpowiadały zapisom regulaminu organizacyjnego,
- umieszczanie w wykazie planowanych dyżurów na terenie powiatu informacji o rodzaju podmiotu udzielającego nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadczącego nieodpłatne poradnictwo obywatelskie podczas dyżurów,
- przekazywanie przez Starostę co najmniej raz w miesiącu dziekanom właściwej okręgowej rady adwokackiej lub rady okręgowej izby radców prawnych opinii osób uprawnionych do udzielenia nieodpłatnej pomocy prawnej zawartych w części B karty pomocy, które mogłyby mieć wpływ na sposób wykonania przez właściwą okręgową radę adwokacką albo właściwą radę okręgową izby radców prawnych zobowiązania, o którym mowa w art. 10 ust. 1 pkt 2 ustawy,
- umieszczanie uchwał o ogłoszeniu konkursu ofert na realizację zadania publicznego w zakresie udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej oraz zwiększenia świadomości prawnej społeczeństwa oraz wyników otwartego konkursu ofert w siedzibie organu administracji publicznej w miejscu przeznaczonym na zamieszczanie ogłoszeń oraz na stronie internetowej organu administracji publicznej,
- informowanie Wojewody o posiedzeniu komisji konkursowej wyłaniającej organizację pozarządową w otwartym konkursie ofert, aby mógł zgodnie z art. 11 ust. 2 *unpp* powołać swego przedstawiciela,
- właściwe oznaczenie punktu nieodpłatnej pomocy prawnej i poradnictwa obywatelskiego na budynku Starostwa Powiatowego,
- umieszczenie listy jednostek nieodpłatnego poradnictwa, dostępnego dla mieszkańców powiatu, na stronach internetowych Starostwa Powiatowego i urzędów gmin na obszarze tego powiatu, w lokalnych środkach masowego przekazu (co najmniej raz w roku) oraz ogłoszenie jej w sposób zwyczajowo przyjęty na terenie powiatu,
- dokumentowanie realizacji zadań z zakresu edukacji prawnej np. za pomocą plakatów, ulotek, zaproszeń na ww. zajęcia, konspektów przeprowadzonych spotkań lub list obecności osób na nich obecnych,

- przeprowadzanie kontroli wykonania umowy o realizację zadania publicznego na prowadzenie punktu nieodpłatnej pomocy prawnej lub punktu nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz edukacji prawnej na terenie powiatu strzelecko – drezdeneckiego.

W terminie 30 dni liczonym od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, proszę o pisemną informację o sposobie wykonania zaleceń i wykorzystaniu wniosków lub o przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

WOJEWODA LUBUSKI

Władysław Dajczak